

140 jaar verkondiging van het Evangelie

Preek Wijbe Fransen o.p. 11 december 2016, Zwolle

In 1870 komen de eerste Nederlandse dominicanen op de Antillen het evangelie verkondigen. Zij brengen een blijde boodschap om het volk van de 6 eilanden perspectief en moed te geven, zoals de profeet Jesaja het Joodse volk, dat een generatie lang in Babylon in ballingschap is gebleven, vandaag moed inspreekt met de woorden: "Troost mijn volk, troost het toch, zegt God".

In 1870 komen de eerste paters. Dat wil zeggen: 7 jaar nadat de Nederlandse regering officieel de slavernij heeft afgeschaft. Het was niet gemakkelijk om aan hen de boodschap van vreugde, het evangelie, te verkondigen. Een grote groep van alleen al op Curaçao ± 7.000 personen was slaaf geweest, evenals hun ouders en voorvaderen.

De meesten waren arm. Hoe konden zij hen na zo'n lange tijd van vernedering en onderdrukking laten zien dat zij dezelfde menselijke waarde hadden als de andere mensen? Op vele manieren hebben de paters geprobeerd hen te overtuigen van hun waarde als mens: door hen de verhalen van Gods Woord te vertellen, door hen te leren te vertrouwen op God wat er ook mocht gebeuren, door hen Christus te laten ontmoeten in de H.Communie en in de andere sacramenten, door hen te leren bidden tot hun vrienden, de heiligen, in het bijzonder tot Moeder Maria. Maar ook door hen te stimuleren handenarbeid te verrichten (bijv. hoeden vlechten), hun huis te helpen bouwen en te verzorgen en door onderricht te geven.

Dat gebeurde dank zij de machtige hulp van zusters en broeders, die op vele sociale terreinen gewerkt hebben. 10 Congregaties hebben zo op onze eilanden gearbeid. Als voorbeeld wil ik de zusters van Roosendaal noemen, die al in 1842 op Curaçao kwamen en in 1847 onder de bezielende leiding van Mgr. Niewindt les begonnen te geven aan kinderen van de slaven op Banda Bou. Wel kregen zij apart les, want zij mochten geen les krijgen samen met de kinderen van vrije mensen, maar in ieder geval kregen zij les! Daarvóór was dat onmogelijk. De eigenaren van de slaven waren bang dat hun slaven door de lessen te wijs en onafhankelijk zouden worden!

Alle religieuze congregaties samen met de dominicanen, van wie vandaag verscheidene vertegenwoordigers aanwezig zijn, hebben een geweldig werk verricht tot welzijn van de 6 eilanden. De tentoonstelling probeert iets van dat werk te laten

zien: op spiritueel gebied, op het gebied van onderwijs en op sociaal terrein (verzorging van de zieke mens, de bejaarden, verwaarloosde jeugd en mensen met een fysieke of psychische beperking).

We zijn de eersten om te erkennen dat de expositie niet volledig is, bijv. het werk van het bezinningscentrum Emmaus in Curaçao en van het Pastoraal Centrum in Aruba en het sociale en culturele werk van pater Paul Brenneker komen niet duidelijk naar voren, noch de zweetdruppels, de frustraties en de voldoening van de vele religieuzen.

Toen ik een samenvatting van alle uitgaven van de Bijbel voor de expositie voorbereide, werd ik mij er meer dan ooit van bewust dat wij één keten, één lichaam vormden, met hen die vóór ons daar waren en met hen met wie we mochten samenwerken.

Ondanks bepaalde tekorten in ons werk – we zijn ook maar mensen! – geloof ik dat we tezamen aan onze mensen een voorbeeld van geloof en liefde hebben gegeven, waarvan de Brief aan de Hebreëen vandaag spreekt: “Gedenkt uw leiders, die u het eerst het woord van God hebben verkondigd. Neemt een voorbeeld aan hun geloof”.

Jezus wijst Johannes de Doper, die twijfelt of Hij de lang verwachte Messias is, vandaag op zijn prediking en zijn wonderen. Zo heeft eveneens de gemeenschappelijke missie van zoveel religieuzen, tezamen met leken ter plaatse, en op een gegeven ogenblik ook met onze protestantse broeders en zusters, respect en geloof gewekt bij vele mensen.

Er leeft veel dankbaarheid in de harten van de mensen. Deze expositie, voorbereid door Violet met haar team, is daarvan een duidelijk teken. Zelf herinner ik me dat, toen ik wegging van Aruba, een dame op een bank me zei: “Dank, pater, voor alles wat u ons geleerd hebt”.

Vandaag zijn we samengekomen om de Eigenaar van de oogst te danken, die zovelen heeft geïnspireerd om weg te trekken naar de Antillen en om hun talenten en gaven van het hart in dienst te stellen van het Antilliaanse volk. Moge hun missioneringswerk blijvend vrucht dragen. De goede God zegene de Antillen in hun zoektocht naar vrijheid en waardigheid.

Wijbe Fransen o.p.